

СЕКЦІЯ № 1 ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА**ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА І ВИХОВАННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА МАЙБУТНЬОГО ДОВКІЛЛЯ**

*Дрозд В.Г., студентка 1 курсу факультету екології і права ЖНАЕУ
Климчик О.М., к.с.-г.н., доцент, науковий керівник,
м. Житомир, вул. Бульвар Старий, 7, Україна
zrvarvara@gmail.com*

Останнім часом в нашій країні спостерігається тенденція байдужості до навколишнього середовища та умов існування у ньому. Щоб зупинити це потрібно доносити до людини за допомогою екологічної освіти значення та наслідки її поведінки для довкілля.

Аналіз наукової літератури показав, що екологічна освіта була об'єктом дослідження багатьох учених, зокрема С. Н. Глазачова, Н. К. Мамедова, І. Н. Пономарьової, О. В. Король та ін.

У сучасному світі людина стикається з величезною кількістю складних проблем, від вирішення яких залежить не лише якість сучасного життя, але й сама можливість існування людства в майбутньому. Екологічна безпека суспільства тісно пов'язана з рівнем культури, освіченості та вихованості людей у цьому суспільстві. Подолання наслідків вторгнення людини у біосферну систему саморегуляції, яка формувалася у процесі еволюції планети протягом мільйонів років, вимагає особливих знань, обережності і передбачливості, що гарантують безпеку біосфери.

Екологічне виховання та екологічна освіта є надзвичайно важливими у справі формування соціально зрілих, самосвідомих громадян і висококваліфікованих спеціалістів, оскільки без екологічного мислення усіх верств населення неможливо вирішити екологічні проблеми, які постали перед людством. Саме екологічна освіта, як передумова майбутнього довкілля, є одним з ключових факторів вирішення сучасних проблем, найбільш значущою з-поміж яких є проблема формування нової системи планетарних цінностей, яка примусила б людей відмовитися від позиції «вінця творіння» й насилля над природою.

Сьогодні екологізацією охоплений увесь комплекс суспільного життя – наука, виробництво, економіка, культура, освіта тощо. У найважливіших міжнародних документах останнього десятиріччя, присвячених проблемам навколишнього середовища, значна увага приділяється екологічній культурі і свідомості, обізнаності населення з можливими шляхами вирішення різних екологічних проблем.

Екологічна освіта – це сукупність таких складових: екологічні знання, екологічне мислення, екологічний світогляд, екологічна етика, екологічна культура. Кожному компоненту відповідає певний рівень (ступінь) екологічної зрілості: від елементарних екологічних знань, уявлень дошкільного рівня до їх глибокого усвідомлення і практичної реалізації на вищих рівнях.

Впровадження екологічної освіти в навчально-виховний процес слід розпочинати ще з дитячого садочку. Основна мета екологічної освіти на цьому етапі полягає у формуванні у підростаючого покоління відповідального ставлення до довкілля та мотиваційних основ екологічної свідомості.

Другим етапом, найбільш важливим, в екологічній освіті є навчання у загальноосвітніх закладах. Мною проведено моніторингові дослідження в ЖЗОШ № 30, в результаті яких виявлено, що у школі проводиться активна позакласна і позашкільна робота екологічного спрямування. Так, в початковій школі існують акції допомоги тваринам, прибирання лісу, навчальна програма «Крок за кроком», діти беруть участь у конкурсі «Колосок» тощо. Учні середньої та старшої школи в рамках Малої академії наук України пишуть та захищають наукові роботи, беруть участь у конкурсах, під керівництвом педагогів проводять акції по прибиранню і озелененню території.

В 2011 році учні цієї школи взяли участь в українсько-нідерландському проєкті «Молоді та енергоощадливі». Також, на загальношкільному рівні щорічно проводиться тематичний тиждень, виставки та конкурси з екологічною тематикою, семінари та відкриті уроки.

Провівши анкетування учнів 4-их, 9-их та 11-их класів, я отримала такі результати: 35 % опитаних мають достатні знання з екології, а 48 % – високі; 75 % учнів розглядають екологію як можливу тему для досліджень, 46 % хотіли б в майбутньому навчатись та працювати в ній чи іншій галузі цієї науки.

Наступним етапом екологічної освіти є навчання у ВНЗ. Провівши моніторингові дослідження в ЖНАЕУ, я можу виокремити такі складові екологічної освіти у ВНЗ: власне навчання (отримання екологічних знань в результаті вивчення та засвоєння тематичного матеріалу на заняттях); науково-дослідна робота студентів; участь у конференціях та тематичних заходах; активна участь у проведенні екологічних акцій в університеті.

Екологічні знання дозволяють людині приймати правильні рішення з метою охорони і збереження навколишнього середовища; дають змогу зрозуміти, що людина і природа – єдине ціле. Екологічно освічена людина не допустить бездумного, нищівного відношення до навколишнього середовища. Вона боротиметься проти екологічного варварства, чим забезпечить нормальне життя своїм нащадкам, знайде кращі варіанти взаємовідносин природи і суспільства.